

*Драчук Ю.З.,
д.е.н., професор,
Міжнародний гуманітарний університет
Сталінська О.В.,
д.е.н., професор,
Донецький національний університет
Трушкіна Н.В.,
магістр з економіки,
Інститут економіки промисловості
Національної академії наук України*

ГАЛУЗЕВА ІННОВАЦІЙНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ: ТЕХНОПАРКИ

Дослідження виконано в рамках науково-дослідної роботи ІЕП НАН України «Розвиток публічно-приватного партнерства у процесі модернізації вугільної промисловості та теплової енергетики» (№ держреєстрації 0115U001638).

Анотація. Систематизовано наукові підходи до формування інноваційної інфраструктури промислового комплексу в Україні. На основі узагальнення передового зарубіжного досвіду з впровадження механізмів стимулювання інноваційного розвитку промисловості запропоновано шляхи формування інноваційної інфраструктури для відродження традиційних галузей національної економіки. Систематизовано ризики, які треба враховувати в інвестиційно-інноваційній діяльності вугледобувних підприємств за групами: ризики невідповідності законодавчим вимогам, фінансові, стратегічні, операційні, галузеві, екологічні. Визначено заходи щодо мінімізації впливу ризиків під час реалізації інвестиційних проєктів у вугільній промисловості на основі створення інноваційної структури – технологічних парків. Запропоновано порядок розрахунку оцінки ефективності інвестиційних проєктів у вугільній галузі.

Ключові слова: вугільна галузь, чинники, ризики, ризик-менеджмент, мінімізація ризиків, інвестиційно-інноваційна діяльність, інвестиційний проєкт, інноваційна структура, технологічний парк, заходи, оцінка ефективності.

Постановка проблеми. Проблема формування інноваційної інфраструктури промислового виробництва у контексті модернізаційних завдань і структурних трансформацій нині існує і потребує рішення. Це обумовлено ставленням до рішення проблеми, відсутністю в інноваційному середовищі венчурних фондів та центрів трансферу технологій, невизначеністю механізму стимулювання створення інноваційної інфраструктури, у зв'язку з чим доцільним є:

- розвиток нових організаційних форм здійснення наукових досліджень, які в змозі реалізувати потенціал об'єднання наукових установ і вищих навчальних закладів;
- удосконалення правових засад функціонування технопарків та спрощення механізму державної реєстрації їх проєктів;
- визначення інноваційних структур, зокрема, технологічних платформ та інноваційних кластерів, засад їх функціонування та особливостей публічно-приватного партнерства в інноваційній сфері;
- розробка Концепції державної цільової програми інноваційної діяльності галузей національної економіки, де перед-

бачається розвиток інноваційної інфраструктури, визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності та механізму їхньої державної підтримки.

Тобто до умов розвитку національної інноваційної системи та комерціалізації результатів науково-технічної діяльності належить формування відповідної інноваційної інфраструктури, яка має складатися з нормативно-правової, виробничо-технологічної, фінансово-економічної та кадрової підсистем. Це дає змогу забезпечувати ефективне використання вітчизняного науково-технічного та інтелектуального потенціалу, підвищувати рівень інноваційності та конкурентоспроможності економіки країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Правові, економічні та організаційні основи формування і реалізації інноваційної діяльності визначено Законом України від 08.09.2011 р. № 3715-VI «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [1]. На державному рівні розвиток інноваційної діяльності підтримується у двох напрямках: шляхом формування фінансових механізмів – фондів, у тому числі венчурних і позабюджетних; співфінансуванням інноваційної інфраструктури.

З аналізу наукових економічних джерел ученими значна увага приділяється проблемам формування інноваційної інфраструктури та інвестування інноваційної діяльності з урахуванням впливу низки чинників [2-8]. Інноваційна структура – технопарк – має призначення як засіб стимулювання інноваційного розвитку [9-13].

В. Нежиборець стверджує, що відсутність сформованого системного підходу, науково обґрунтованих концептуальних засад щодо державної науково-технологічної та інноваційної політики не компенсується кількістю законодавчих актів, численними змінами та доповненнями до них» [11]. А О.О. Дорошко зазначає, що технологічний парк є «...комерційною чи некомерційною організацією (підприємством), заснованою у визначеній організаційно-правовій формі (спільного підприємства, товариства з обмеженою відповідальністю, акціонерного товариства, асоціації, фонду, установи), що має статус юридичної особи і сприяє формуванню інноваційного середовища» [12].

«Тепер немає чіткого визначення нормативно-правовими актами України всіх елементів ринкової інноваційної інфраструктури, що можуть бути за призначенням віднесені до групи об'єктів підтримки інноваційної діяльності; загальноприйнятого визначення або сталої класифікації технопарків» [11].

Отже, програми сталого розвитку і створення технопарків є основним елементом державної інноваційної політики і виступають як ключове джерело впровадження високих наукоємних технологій у виробничий процес. Це сприятиме ефективному ризик-менеджменту при реалізації інвестиційних проектів у вугільній галузі.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Інноваційна стратегія відновлення і розвитку паливно-енергетичного комплексу в Україні потребує вираженого підходу з урахуванням можливостей держави і приватного бізнесу. На шляху інноваційного розвитку важливу роль відіграють технопарки. При недостатньому державному фінансуванні ці структури дають змогу використовувати механізм цільового використання коштів, які одержують виконавці інноваційних проектів для розвитку власних наукових баз на засадах реінвестування. І завдання державної науково-технічної політики – створення стійких і здатних до саморозвитку технопарків як елементів інноваційної інфраструктури для розробки та виробництва інноваційного продукту і його використанні у матеріальній сфері, ефективного ризик-менеджменту під час реалізації інвестиційних проектів у вугільній галузі.

Актуальним для вуглевидобувних підприємств є ефективний ризик-менеджмент, виявлення, кваліфікована та незалежна оцінка всього комплексу ризиків. Повнофункціональна система управління ризиками стає необхідним інструментом для підприємств, які прагнуть до збільшення капіталізації.

Основою системи має стати комплексна стратегія ризик-менеджменту, що взаємопов'язана зі стратегією розвитку бізнесу компанії. На її основі можна створити відповідну організаційну структуру з управління ризиками. При такому підході система ризик-менеджменту дасть змогу забезпечити заходи у відповідь на максимально повний спектр ризиків інвестиційно-інноваційної діяльності компаній у вуглевидобувній промисловості, сприятиме підготовці якісної внутрішньої і зовнішньої звітності, вдосконаленню контрольних процедур, а також заходів щодо захисту активів від неправомірного використання та прав акціонерів.

Формулювання мети статті. Метою дослідження є визначення шляхів створення різних організаційних форм активізації інноваційного розвитку вітчизняного промислового комплексу в контексті модернізаційних завдань, де враховується і передовий зарубіжний досвід; виявлення чинників, що впливають на ризики під час реалізації інвестиційно-інноваційних проектів у вугільній галузі; розробка заходів щодо мінімізації їх впливу на основі створення інноваційної структури – технопарків.

Виклад основного матеріалу дослідження. На основі аналізу та узагальнення існуючих підходів наукових шкіл окреслено пропозиції щодо формування інноваційної інфраструктури промислового комплексу – ефективного механізму стимулювання модернізації промисловості, до чого віднесено:

Створення необхідної інноваційної інфраструктури:

1. Побудова і державна підтримка діяльності суб'єктів інноваційної інфраструктури (технопарків, технополісів, бізнес-інкубаторів, наукоградів, науково-технологічних центрів, фондів венчурного інвестування) [14, с. 37].

2. Відновлення фінансування заходів, спрямованих на розвиток інноваційної інфраструктури, шляхом передбачення у Державному бюджеті України фінансування відповідних програм [15].

3. Вдосконалення правової бази та стимулів подальшого розвитку мережі інноваційних структур [16, с. 184].

4. Створення розвиненої інноваційної інфраструктури, до якої входять інноваційні інституції: технологічні та промислові (індустріальні парки), інноваційні центри, бізнес-інкубатори, центри трансферу технологій, центри науково-технічної та економічної інформації, інжинірингові та консалтингові підприємства, центри експертизи та сертифікації [17].

5. Створення регіональних виробничо-інноваційних структур, метою яких становитиме підвищення конкурентоспроможності економіки регіону на основі відновлення і модернізації виробництва, впровадження нових технологій, устаткування і продукції, удосконалення форм і методів управління інноваціями, адекватним вимогам сучасних ринкових відносин [18, с. 160].

6. Розвиток технопарків як єдиного механізму, що дає змогу інтегрувати досягнення української науки з виробництвом, максимально швидко організувати введення на ринок нових високотехнологічних продуктів [19].

7. Формування підходів з дослідження інноваційної інфраструктури: системний, комплексний та структурно-функціональний. За системним підходом інноваційна інфраструктура досліджується як «система взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих організацій різної спрямованості та різних організаційно-правових форм, а також порядку їх взаємодії, що забезпечують реалізацію етапів інноваційного процесу». Відповідно до комплексного підходу регіональна інноваційна інфраструктура досліджується як «комплекс організаційно-економічних інститутів, що безпосередньо забезпечують умови реалізації інноваційних процесів господарюючими суб'єктами за принципами економічної ефективності як національної економіки в цілому, так і її економічних суб'єктів в умовах кон'юнктурних коливань ринку». Згідно із структурно-функціональним підходом інноваційна інфраструктура досліджується як «сукупність деяких статичних структур (підсистем), що виконують певні функції, зокрема, доступ до певних видів ресурсів і послуг» [20, с. 200, 202, 203].

Організація промислових структур на основі кластерного підходу:

8. Створення умов для інтеграції державних наукових установ та їх окремих підрозділів з виробничими структурами, що об'єднані спільним ринком, з подальшим утворенням науково-виробничих комплексів і застосуванням державного замовлення на їх продукцію [14, с. 37].

9. Забезпечення умов по формуванню інноваційних кластерів наукомістких та високотехнологічних галузей, по стимулюванню науково-дослідної та технологічної кооперації України з країнами СНД (шляхом використання інформаційного простору для міжнародного трансферу технологій) [15; 21, с. 31].

10. Розвиток нових форм взаємодії наукових організацій та підприємств по впровадженню інновацій, узагальнення методичних підходів до побудови кластерної системи розвитку промисловості України [16, с. 185].

11. «Организация кластерных структур, в которых объединяются усилия всех звеньев, участвующих в инновационном процессе: заказчиков продукции, поставщиков сырья и комплектующих, конструкторов и технологов, производителей, маркетинговых подразделений» [22, с. 74-75].

12. Організаційно-економічна підтримка ініціативи підприємств та організацій кластерного об'єднання за способом розвитку соціальної та виробничої інфраструктури регіону, формуванням єдиної інформаційної бази (з даними про наявні в регіонах кластери та залученням вітчизняного та іноземного капіталу) [23, с. 102].

Прикладом створення промислової структури може бути кластер «Вугілля» у Луганській області, що об'єднує на добровільних засадах виробників, комерційні банки, наукові установи, які розробляють нову техніку, прогресивні технології очисних і прохідницьких робіт, вибухозахищене електроустаткування й системи електропостачання шахт, засоби автоматизації гірничих машин, діагностики, безпеки й контролю, автоматичні системи управління [24, с. 16].

Узагальнюючи передовий зарубіжний досвід з впровадження механізмів стимулювання інноваційного розвитку промисловості на основі формування інноваційної інфраструктури, для відродження традиційних галузей національної економіки доцільно (рис. 1):

На базі аналізу й узагальнення наукових джерел та результатів власних досліджень визначено комплекс ризиків, які доцільно враховувати під час реалізації інвестиційно-інноваційних проектів у вітчизняній вуглевидобувній галузі. Їх систематизовано за такими групами:

– *ризиків невідповідності законодавчим вимогам* – невизначеність політики з енергетичних питань;

– *операційні ризики* – пов'язані з необхідністю стримувати зростання витрат; у сфері охорони праці, техніки безпеки; дефіцит кадрових ресурсів; нові складності операційного характеру, в тому числі пов'язані з роботою в невизначених умовах;

– *стратегічні ризики* – доступ до запасів корисних копалин: чинники політичного характеру та конкуренція запасів корисних копалин; конкуренція, викликана появою інноваційних технологій;

– *фінансові ризики* – постійні коливання цін на ресурси; погіршення фінансових умов діяльності компаній;

– *галузеві ризики* – діяльність підприємств галузі, а також суміжних галузей за певний (обраний) період часу; стійкість діяльності підприємств даної галузі порівняно з економікою

країни в цілому; наявність розбіжності результатів діяльності різних підприємств усередині однієї і тієї ж галузі;
– *екологічні ризики* – у сфері охорони навколишнього середовища; зміни клімату.

Найістотнішим чинником у ринкових умовах, що впливає на вибір інвестора, є норма прибутковості на вкладені кошти. За даними інвестиційних аналітиків, рівень прибутковості інвестованого капіталу, потрібного для залучення інвесторів у промисловість, оцінюється в інтервалі від 12 до 15% за умови, що частка залученого капіталу становитиме 50%, а термін експлуатації активів складатиме 25 років. При цьому прибутковість власного капіталу не може бути нижче 23-27%, прибутковість довгострокових позикових коштів у конвертованій валюті має бути на рівні 6,5-7,5% [7, с. 85].

Поряд з нормою прибутковості іншим значущим для інвестора показником інвестиційної привабливості є рівень ризиків, пов'язаних з інвестуванням. У зв'язку з цим своєчасне виявлення найбільш значущих чинників ризиків, оцінка їхнього впливу та розробка заходів щодо їх мінімізації є невід'ємною частиною комплексу робіт з підвищення інвестиційної привабливості галузі. Під час реалізації інвестиційно-інноваційних проектів у вуглевидобувній промисловості доцільно враховувати ризик недооцінки вартості активів. Розмір інвестованого капіталу, який враховується при формуванні потрібної валової виручки, при першому застосуванні методу прибутковості інвестованого капіталу встановлюється за результатами незалежної оцінки активів регульованої компанії, необхідних для здійснення діяльності з урахуванням вартості заміщення активів, а також їх фізичного і морального зносу.

Оцінюючи ефективність реалізації інвестиційних проектів вуглевидобувних підприємств, рекомендується враховувати невизначеність, тобто неповноту і неточність інформації про умови реалізації проекту, і ризик, тобто можливість виникнення таких умов, які призведуть до негативних наслідків для всіх або окремих учасників проекту. Показники ефективності проекту, обчислені з урахуванням чинників ризику і невизначеності, є очікуваними. З метою оцінки стійкості та ефективності інвестиційного проекту в умовах невизначеності рекомендується використовувати такі методи [5, с. 41-42]: укрупненої оцінки стійкості; розрахунку точки беззбитковості; варіації параметрів; оцінки очікуваного ефекту проекту з урахуванням кількісних характеристик невизначеності.

Усі методи, крім першого, передбачають розробку сценаріїв реалізації проекту в найімовірніших або найнебезпечніших для будь-яких учасників умовах і оцінку фінансових наслідків здійснення таких сценаріїв. Це дає змогу в разі потреби передбачати у проекті заходи щодо запобігання або перерозподілу втрат, що можуть виникати.

Під час виявлення нестійкості проекту рекомендується внесення коректив в організаційно-економічний механізм його реалізації, у тому числі: зміни розміру та (або) умови надання позик (наприклад, передбачення більш «вільного» графіку їх погашення); передбачення щодо створення потрібних запасів, резервів грошових коштів, відрахувань до додаткового фонду; коригування умов взаєморозрахунків між учасниками проекту, в деяких випадках передбачення хеджування угод або індексації цін на товари, що поставляються,

Рис. 1. Пропозиції щодо формування об'єктів інноваційної інфраструктури

Авторська розробка

або надані послуги; страхування учасників проекту на ті чи інші страхові випадки.

Розрахунки здійснюються у такій послідовності (рис. 2).

За наявності детальнішої інформації про різні сценарії реалізації інвестиційного проекту у вугільній галузі, ймовірності їх здійснення і значення основних техніко-економічних показників проекту при кожному із сценаріїв для оцінки ефективності проекту може бути використано більш точний метод, що дає підстави безпосередньо розраховувати узагальнюючий показник ефективності проекту – очікуваний інтегральний ефект.

Основними показниками, що використовуються для порівняння різних проектів (варіантів проекту) і вибору кращого з них, є показники очікуваного інтегрального ефекту. Ці самі показники використовуються для обґрунтування раціональних розмірів і форм резерву та страхування. При оцінці очікуваного інтегрального ефекту за кожним сценарієм норма дисконту приймається безризиковою. Визначення показників очікуваного ефекту залежить від наявної інформації про невизначені умови реалізації проекту.

Висновки. Враховуючи міжнародний досвід з регулювання інноваційного розвитку промислового виробництва, в Україні доцільно створення інноваційної інфраструктури, що відповідає б сучасним умовам господарювання, сприяла забезпеченню розвитку мережі нових елементів інноваційної інфраструктури (інноваційних центрів, центрів трансферу технологій, індустріальних парків, регіональних інноваційних кластерів, інноваційних бізнес-інкубаторів).

При цьому створюватимуться нові робочі місця для висококваліфікованих фахівців; зростатиме кількість суб'єктів малого інноваційного підприємництва, що реалізують інноваційні проекти, і рівень інноваційної активності промислових підприємств майже до 5%; прискорюватимуться темпи виробництва інноваційної продукції до 20% і залучатимуться інвестиції для реалізації інноваційних проектів.

Реалізація інвестиційно-інноваційних проектів у вуглевидобувній промисловості потребує ризик-менеджменту. Зменшення впливу чинників за групами ризиків (ризиків невідповідності законодавчим вимогам, фінансові, стратегічні, операційні, галузеві, екологічні) можна здійснювати шляхом формування інноваційної структури – технопарку, до якого входять вуглевидобувне підприємство, наукові установи, вищі навчальні заклади (економічні факультети, гірничої справи, менеджмент персоналу тощо), об'єкти інституціональної інфраструктури (фінансові, страхові, маркетингові, інжинірингові, консультативні інституції тощо).

До рішень щодо мінімізації впливу ризиків на інвестиційно-інноваційну діяльність вітчизняних вугледобувних підприємств варто віднести:

- зростання обсягів інвестиційних ресурсів для забезпечення відповідності законодавчим вимогам розвитку вугільної галузі; коригування бізнес-стратегій, пов'язаних із посиленням ролі держави;

- з метою зменшення невизначеності політики з енергетичних питань необхідним є посилення вимог в сфері корпоративної соціальності відповідальності;

- оптимізацію процесів і впровадження засобів контролю за витратами; удосконалення процесів бюджетування та прогнозування;

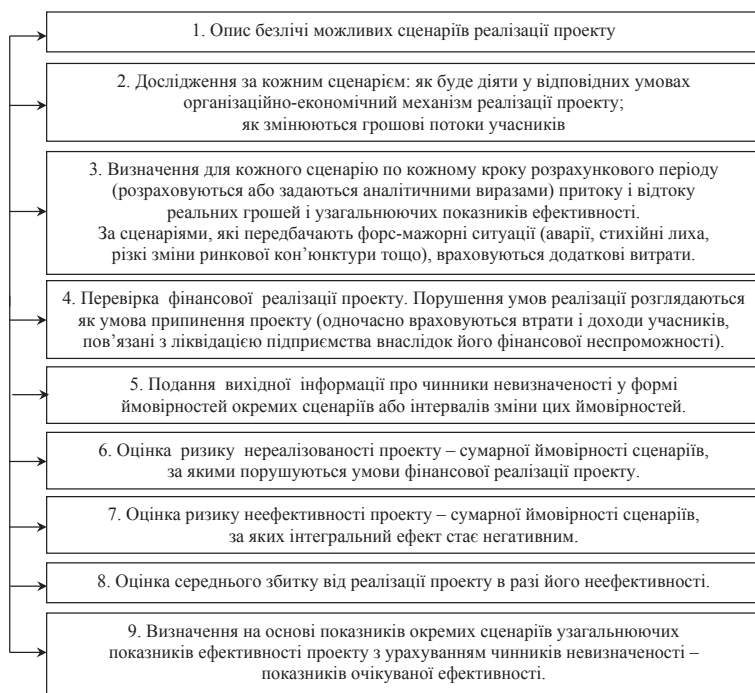

Рис. 2. Порядок розрахунку ефективності інвестиційних проектів у вугільній промисловості

Авторська розробка

- формування стратегічної програми управління кадровими ресурсами та корпоративної культури, спрямованої на розвиток потенціалу персоналу; посилення уваги до питань підвищення ступеня задоволеності співробітників умовами праці;

- зниження ступеня впливу ризиків, викликаних появою нових технологій, у результаті впровадження системи постійного моніторингу інноваційних технологій та обладнання, модернізації виробничих процесів і продукції; визначення інформаційних технологій як пріоритетного напрямку інвестування в масштабах вугледобувного підприємства.

Ризик-менеджмент під час реалізації інвестиційно-інноваційних проектів можливий лише при розробці стандартних рішень щодо мінімізації або усунення їхнього впливу в результаті прийняття уповноваженими органами в установленому порядку законодавчих і нормативних документів, які регулюють розвиток вугільної промисловості на інноваційних засадах шляхом формування відповідних організаційних структур – технопарків, бізнес-інкубаторів, інноваційних фондів, кластерних структур тощо.

Розвиток і функціонування технопарків в Україні як ефективної організаційної форми взаємодії інституціональних структур може досягатися в результаті скорочення тривалості циклу «ідея – наукові дослідження – інноваційні розробки – реалізація інновацій»; залученням висококваліфікованих кадрів різних спеціальностей, чим забезпечується можливість міжгалузевих досліджень; використанням сучасних новітніх технологій та обладнання; залученням фінансового капіталу у найдосконаліших формах – венчурного капіталу тощо.

Література:

1. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 08.09.2011 р. № 3715-VI (ред. від 05.12.2012 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17. – Назва з екрана.
2. Амоша О.І. Галузеві проблеми і пріоритети промислової політи-

- ки України / [О.І. Амоша, В.П. Вишневський, Л.О. Збарзька та ін.] : наук. доповідь. – Донецьк : Ін-т економіки промисловості НАН України, 2009. – 42 с.
3. Активізація інноваційної діяльності: організаційно-правове та соціально-економічне забезпечення : монографія / [О.І. Амоша, В.П. Антонюк, А.І. Землянін та ін.]. – Донецьк : Ін-т економіки пром-сті НАН України, 2007. – 328 с.
 4. Бондарчук Н.В. Аналіз інноваційної діяльності промислових підприємств в Україні / Н.В. Бондарчук // Економіка та держава. – 2011. – № 4. – С. 143-145.
 5. Методические рекомендации по оценке эффективности инвестиционных проектов / Под рук. В.В. Коссова, В.Н. Лившица, А.Г. Шахназарова. – М. : Экономика, 2000. – 422 с.
 6. Василенко Д.В. Визначення галузевої спрямованості та диверсифікація інвестиційної діяльності / Д.В. Василенко // Наук. праці КНТУ. – Сер. Економічні науки. – 2009. – Вип. 15. – С. 185-190.
 7. Бурнашев Р.Р. Подходы к решению проблемы повышения инвестиционной привлекательности электросетевых предприятий / Р.Р. Бурнашев // Российское предпринимательство. – 2012. – № 7(205). – С. 84–89.
 8. Драчук Ю. З. Чинники державного регулювання інноваційного розвитку промисловості з урахуванням ринкових трансформацій в економіці України / Ю. З. Драчук, О. М. Єременко, Н. В. Трушкіна // Наук. вісник Херсонського держ. ун-ту. Сер. Економічні науки. – 2014. – Вип. 8. – Ч. 7. – С. 49–54.
 9. Управління інноваційною діяльністю в економіці України: колективна наукова монографія [за наук. ред. С. Є. Єрохіна]. – К.: Нац. академія держ. управління при Президенті України, 2008. – 116 с.
 10. Черноіванова Г. С. Форми організації інноваційної діяльності у ринкових умовах України / Г. С. Черноіванова, Н. М. Шматко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.kpi.kharkov.ua/Vestnik/2010_8/stati/Chernoivanova_Shmatko.pdf. – Назва з екрану.
 11. Нежиборець В. Інноваційна інфраструктура: проблеми, перспективи, рішення / В. Нежиборець [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-innovatsiyuna-infrastruktura-problemy-perspektyvy-rishennja.html#ixzz3SGVpKsBU>. – Назва з екрану.
 12. Дорошко О. О. Технопарки як засіб стимулювання інноваційної діяльності / О. О. Дорошко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?iid=507&operation=1>. – Назва з екрану.
 13. Уханова І. О. Розвиток та функціонування технопарків: світовий досвід та специфіка в Україні: монографія / І. О. Уханова. – Одеса: Атлант, 2012. – 130 с.
 14. Кіндзерський Ю.В. До засад стратегії та політики розвитку промисловості / Ю.В. Кіндзерський // Економіка України. – 2013. – № 4. – С. 24–43.
 15. Скиба М. Щодо першочергових заходів з активізації інноваційної діяльності в Україні: аналітична записка / М. Скиба; Нац. ін-т стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/654>. – Назва з екрану.
 16. Горник В.Г. Інвестиційно-інноваційний розвиток промисловості: монографія / В.Г. Горник, Н.В. Дацій. – К.: Вид-во Нац. академії державного управління при Президенті України, 2005. – 200 с.
 17. Гусев В.О. Імперативи і основні напрями інноваційної реструктуризації промислового комплексу України / В.О. Гусев; Нац. академія державного управління при Президенті України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.academy.gov.ua/ej/ej7/doc_pdf/gusev.pdf. – Назва з екрану.
 18. Луцків О.М. Виробничий потенціал регіону: інноваційний вимір: монографія / О.М. Луцків. – Львів: Ін-т регіональних досліджень НАН України, 2008. – 242 с.
 19. Уряд розвиває інноваційну економіку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-kmu.com.ua/31.07.2013ukr/article/15560414.html>. – Назва з екрану.
 20. Шульга Г.В. Особливості теоретичних підходів до дослідження інноваційної інфраструктури / Г.В. Шульга // Управління економікою: теорія та практика. Третє Чумаченківське читання: зб. наук. праць / НАН України, Ін-т економіки пром-сті; редкол.: О.І. Амоша (голов. ред.), В.І. Ляшенко (відп. ред.), Л.Г. Червова та ін. – К., 2014. – С. 199–211.
 21. Вишневский В. Промышленная политика: теоретический аспект / В. Вишневский // Экономика Украины. – 2012. – № 3. – С. 25–35.
 22. Матросова Л.Н. Проблемы инновационного развития экономики / Л.Н. Матросова // Экономический вестник Донбасу. – 2012. – № 2 (28). – С. 72–75.
 23. Перспективи економіки України в умовах глобальної макроекономічної нестабільності: аналіт. записка / Я.А. Жаліло, Д.С. Покришка, Я.В. Белінська, А.П. Павлюк та інші. – К.: Нац. ін-т стратегічних досліджень, 2013. – 120 с.
 24. Заречнев А.М. Кластерний підхід в інноваційній стратегії розвитку вугільної галузі України / А.М. Заречнев, В.О. Ланговой, Г.В. Обоянцева // Экономический вестник Донбасу. – 2012. – № 3(29). – С. 15-18.
- Драчук Ю.З., Сталинская Е.В., Трушкіна Н.В.**
Отраслевая инновационная структура управления рисками инвестиционных проектов: технопарки
Анотація. Систематизовані наукові підходи к формуванню інноваційної інфраструктури промислового комплексу в Україні. На основі обобщення передового зарубіжного опыта по внедрению механизмов стимулирования инновационного развития промышленности предложены пути формирования инновационной инфраструктуры для возрождения традиционных отраслей национальной экономики. Систематизовані ризики, которые необходимо учитывать в инвестиционно-инновационной деятельности угледобывающих предприятий по группам: ризики несоответствия законодательным требованиям, финансовые, стратегические, операционные, отраслевые, экологические. Определены мероприятия по минимизации влияния рисков при реализации инвестиционных проектов в угольной промышленности на основе создания инновационной структуры – технологических парков. Предложен порядок расчета оценки эффективности инвестиционных проектов в угольной отрасли.
- Ключевые слова:** угольная отрасль, факторы, ризики, риск-менеджмент, минимизация рисков, инвестиционный проект, инвестиционно-инновационная деятельность, инновационная структура, технологический парк, мероприятия, оценка эффективности.
- Drachuk Yu.Z., Stalinskaya E.V., Trushkina N.V.**
The industrial innovative structure of the risk management of investment projects: technoparks
Summary. Scientific approaches to the formation of an innovative infrastructure of the industrial complex in Ukraine are systematized. On the basis of generalization of foreign experience on incentive mechanisms of innovative development of the industry the way the formation of an innovative infrastructure for the revival of traditional industries of the national economy are offered. The risks that need to be taken into account in the investment and innovative activities of coal mining enterprises, are systematized in groups: non-compliance with legal requirements risks, financial, strategic, operational, industry, environmental. Measures to minimize the impact of risks in the implementation of investment projects in the coal industry are defined through the creation of innovative structures – technology parks. The procedure for calculating the evaluation of investment projects in the coal industry are proposed.
- Keywords:** coal industry, factors, risk, risk management, risk minimization, investment projects, investment and innovative activity, innovative structure, technology park, activities, performance evaluation.